

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Melyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Melyben: " 9 K. " 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-paleta, földszint,
az udvarban hátul.

Tisza és a nemzeti akarat.

Mefisztó hangok.

Kevés az állam bevétele.

A bukott szabadelvű pártnak letört vezére, gróf Tisza István gondoskodik arról, hogy ellentétes hangok vegyüljenek a nemzetnek alkotmányos jogaiért folytatott küzdelmébe. Egy tábort alkot ma úgyszólván az egész magyarság; a nemzetiségek, bár kifejezetten nincsenek mellettünk, de rokonszenveznek a nemzet törekvéseivel. Csak Tisza István áll a szirttetőn egyedül, kétségbeesve kapkodva levegő után. A geszti hős bus árvaságában tudvalevően írásra adta magát s ma reggel már a nyolcadik cikke jelent meg. Mai cikkénél pikánsabb és mulatságosabb olvasmány nem került még elénk a hosszú válság alatt. A gróf ur sietve kijelenti, hogy egyéni nézeteit mondja el arra nézve, minő hivatást és minő köteleességeket hárít a szabadelvű pártra a jelenlegi helyzet. Valóban szükséges volt hangsúlyoznia, hogy egyéni nézeteiről van szó, mert a szabadelvű párt tekintélyes része egyáltalán nem osztja a Tisza István cikkeiben lefektetett elveket, az ajánlott megoldási módokat s egy-

általán azt a sajátos eljárást, amit Tisza a parlamenti többséggel — tehát a nemzeti akarral — szemközt tanusít.

Nevezetes ujságként említhetjük, hogy Bécsben is kezdik már belátni, miért harcol tulajdonképp a magyar nemzet. Egy olyan bécsi ujság, melyet éppen nem lehet magyar barátsággal vádolni, tudatos ámitásnak minősíti azt az állítást, hogy csupán a nyolcvan vezényszóért — ezért a csekélységért! — tört ki a konfliktus. Az a nyolcvan vezényszó, mondja a bécsi lap, nem lári-fári, mert való tény, hogy a német vezényszó jelképe a tisztképzés német alapjának. Ez az igazság és ennek megváltoztatását óhajtja, akarja és követeli a nemzet. Addig pedig magyar fiut nem adunk katonának, adót se fizetünk, amíg német a komandó a magyar kaszárnyákban.

Mefisztó-hangok.

Tisza István megint a hivatlan prókator szerepére vállalkozott. Védelmezi a szabadelvűpártot s ismételtel mondja, hogy ők nem gátolják a többséget politikájának érvényesítésében. Tudomása szerint a pártnak mindazon tagjai, a kiknek alkalmuk volt ő felsége előtt nézeteiket elmondani, kijelentték, hogy abszolúte nincs arra kilátás, hogy a párt a közel jövőben visszaszerzhesse a többséget s a király és nemzet közötti összhang a pecsovicsook által legyen helyreállítható. Bizony, ebben tökéletesen igaza van Tiszának, mert a nemzet harminc-

nyolc évi uralma alatt eléggé kiismerte és meggyűlölte a szabadelvűpártot; január huszonhatodikán pedig végképp és örökre elfordult tőle.

A szabadelvűpárt és bukott kormány, ez Tisza okoskodása, visszavonulásával teljesítette alkotmányos kötelességét és megtette a kibontakozásnak azt a szolgálatot, a mit tehetett. Ha pedig csatlakozik a koalícióhoz, tönkretette volna saját erkölcsi reputációját, a magyar nemzet politikai hitelének és tekintélyének megadta volna a kegyelemdőfést.

Ez a mondat Tisza nagyképp kijelentéseiből való. Igazán csak most tudjuk meg, hogy a szabadelvűpártnak még egyáltalán van erkölcsi reputációja. Ugyan, ha kérdeznünk szabad, miben áll ez? Hisz a nemzet, melyet választásra hívott fel a király, minden közösséget megszakított azokkal a zsebkendő-lovagokkal, a kik alkotmányunk ellen az emlékezetes és minősíthetetlen mérenyületet elkövettek. Hát azt hiszi Tisza, hogy a Perczel Dezsőkből és Drakulics Pálókból álló bukott érdekszövetségnek van tekintélye és van hitele a polgárság szemében? Szó sincs róla. Magyar ember még arra sem méltatja őket, hogy szóba álljon velük, politikai természetű szövetkezésre pedig még kevésbbé.

Cikkének további részében azt bizonyítja Tisza, hogy minden tapasztalat igazolja a szabadelvűpárt eljárásának helyességét s kéri minden sorából a rettegés, hogy a szabadelvűpárt feloszlik s a koalícióhoz csatlakozik. Ezt szeretné megakadályozni a bukott kormányelnök. Az a politikai harakiri, — így ír Tisza — melyet a szabadelvűpárt meggyőződésének megtagadása által elkövetne, nem javítaná, ellenkezőleg, még sötétebbé, még vigasztalanabbá tenné a helyzetet. Nem ezt követeli e párttól az ország érdeke. Ellenkezőleg, ha valaha, most szent kötelessége a pártnak, hogy bátran

Szerelmem.

Irta: Reviczky Irma.

Pünkösdi vasárnapja volt. A tornyokban zúgtak a harangok és az utcákon hemzsegett az ünneplőbe öltözött nép, hogy a templomokat mihamar zsufozásig megtöltse. A házak vakító fehér vakolata kifehérlt a fák sötét zöld lombozata közt. A távoli hegyesség úgy kéklött, mint egy ragyogó selyem-fátyol, a reggeli meleg, nyári napfényben. Kis madárcák csicseregve ideoda röpdöstek. Olykor-olykor egy-egy fecske is felrepült. És csillogó szárnya fűrdött a napsugárban, melyben felesillant a bársonyos madár fejecske, midőn az ereszt alatti fészékbe csicseregve visszabujt. Odakint a kertben a centifolia-rózsák virítottak és kábító édes illatot terjesztettek. Még egy keztü nagyságu felhőske se mutatkozott az ég tiszta, kék alapján.

Olyan ép, mint az ég volt Elma arca is. Tiszta és ragyogó. Kék szeme ragyogó, mint a júniusi napfény. Piros ajka csacsogó, mint a fecske-madár csőszőcskéje. Fekete selyem-szál haja, kékes fényű, mint a távoli hegyesség. Hangja csengése, kis ezüst harang. Karosu, mint a rózsaszál.

No de azért Feri se volt ám csunya gyerek. Gesztenyebarna haja gyűrűsve si-

mult ivor színű homlokára. Kissé keskeny, sötét szemöldöke alatt két aczél szürke, meglehetősen nagy szem, tüzesen villogott. Szája, mikor nevetett, nagy volt, de szép metszésű fogai olyan fehérek voltak, mint az elefánt-csont. Ami igen illett a vérpiros ajkához, mely fölött egy keskenyke sötét árnyacska elhúzódott, tán biz bajusz akart lenni?

No de ha az ember még csak 20 éves. Nos, ez is elég. Termete olyan volt, mint a fiatal agaré, melyet kutyakorbács-csal kunstkora tanítanak. Feri is sokat tanult az akadémián, ahova már másodszer beiratkozott.

Most hazajött a pünkösdi ünnepre. Azaz nem is haza, de a Pista bácsiékhöz. mert hát Elma papája az ő bácsija, ha mindjárt második grádusban is. No és a falu a főváros mellett van, tehát nem kell felmenni Árvába ahol a bérceken még most is lehet találni egy marék fel nem olvasztott havat.

"Pista bácsi", vagyis Hegyesi Pista ur egyszerű földbirtokos csak. De dupla szőlő-hegy tulajdonos. Bőven érik a hegyén az "Izabella-szőlő" és a "Kadarka", amely két fajnak Feri barátunk is nagy barátja volt. Azért szüret alatt is majd mindig Pista bácsiéknél lebzsel csak. És nagyon keveset

van otthon, az Árvában, ahol kis hivatalnok az apja, Bárd Péter ur.

Ennyi elég a bemutatásból. Menjünk tovább: Bárd Feri is a vad szőlővel befutott lugasban közelebb húzódik Elmához, úgy hogy rózsaszín ruhájának fodraira majdnem rá ül. Hisz oly szerelmes...

Elma: (17 éves csak, de kacér mint egy nagy lány.) Feri! Az Istenért, tán csak nem akarja letégláznia a guverirozott ruhámat pogácsára. Mi? (Odébb ül.)

Feri: (barna kezeivel végig tapogat a fodor longe szövetén.) Ments Isten! Olyan finom, mint egy pókháló. És olyan színű, mint maga édes.

Elma: Mint én? Hisz ez barackvirágszín, tudja?

Feri: A maga arcocskája is olyan, mint a barack, Pelyhes la! (Magsimitja a lány arcát.)

Elma: (Ráüt a kezére.) Szemtelen!

Feri: (Közelebb húzódik és ismét csak odaül a fodor csipkés szélére, de ez egyszer nem veszik észre.) Pedig úgy szeretném megcsókolni, legalább egyszer az életemben, az arcát. Azt a gödröcskét például, itt az állán, melyben egy kis Istenke lakik.

Elma: (kacagva.) Hát maga bakfi azt hiszi, hogy minden gödröcske egy-egy Istenke lakhelye?

hirdesse az igazságot, nyissa fel az ország szemét, igyekezzék minden törvénytelen lépést megakadályozni s mindent félretéve, mindent feledve szolgálja a kiegyenlítés, a békés kibontakozás ügyét.

Most jön aztán a dolog csattanója. Tisza itt megpendíti a bécsi udvarnak a válság során át többször hangoztatott kívánságát, azt, hogy hatvanhetes többség alakuljon a jelenlegi pártokból. És szól a koalíció egynémely tagjához: *Csalj meg édes! keringőre hívja Tisza a szövetség ellenzékéhez tartozó új-pártot, néppártot és a disszidenseket. Ő nem nézi az arcát annak, akivel szeretkezni akar, csak adja át magát az ő csábos szavának. Ime, hogy csalogatja Tisza a koalíció egy részét:*

Meglehet azonban, hogy másként alakulnak közviszonyaink. Meglehet, hogy a mai többségnek csak egy része fogja belátni, hogy a nemzet létérdekei a konfliktus befejezését, az alkotmányos élet elszakadt fonálának összekötését kívánják. Ha ezeknek mai szövetségeseikkel szemben segítségre, támaszra lesz szükségük, ha mai ellenfeleikkel kezdet kell fogniok, hogy új alapon új többség alakulhasson a király és nemzet közötti összhang helyreállítására s a parlamentáris kormányzat biztosítására, úgy ezt a támaszt a szabadelpvűpártbnn meg kell találniok s a szabadelvű pártnak személyi tekintet nem ismerve érvényesülnie kell azokkal, — bárkik legyenek is — kik a fenyegető katasztrófát el akarják a nemzetéről háritani.

Megnyugtathatjuk Tisza Istvánt. A koalícióban nincsenek becsutott politikusok, nincsenek árulók, hasztalanul hivatgatja, csalogatja hát őket. Hiszen mindenki jól ismeri Tisza Istvánt, aki szomorúan dalolja mostanság: *„Gyere be rózsám, gyere be, Csak magam vagyok ide be.”*

Kevés az állam bevétele.

Az ex-lex állapot s a törvényhatóságok ismeretes adómegettagadási határozatai folytán egyre kevesebb összeg felett rendelkezik a törvénytelen ügyvezető-kormány. Bár még mindig van elegendő pénz az állampénztárban, ószszel bizonyosan meg fog akadni Fejérváry, a pénzügyminiszter, ki már előbb a pénztárjegyek kibocsájtásához fog folyamodni.

Munkatársunk ma beszélgetett

Feri: (komolyan.) Egy Szerelme-Iszente lakhelye. Igenis kisasszonykám.

Elma: A Naca szakácsné arca akkor egy valóságos Istenke-tanya. Olyan gödrös a három tokás álla. És a Jánosé pedig...

Feri: (Közbeszól.) Maradjunk a témánál. Mi lesz a csókkal? Kapok-e vagy lopjak-e? Mondja csak.

Elma: (Elpirulva.) Kapni kap, de nem esőket. (Puha, fehér kacsójával a levegőbe esap.) Lopni pedig nem szabad, mert bekísérik a zsandárok.

Feri: Vagy úgy? (Szerelmesen a lányka felé hajol.) És az egyik kezével átfogja a derekát, a másikkal meg összefogja a két kacsót és csókolja a lány félre fordult arcát mohón, tüzesen. Ugr, hogy az olyan piros színt ölt, mint a pünkösdi rózsza a ribizli-bokor tövében, ott a lugas mellett.

A lány hallgat. A fecskék lejjebb repülnek. A harangok elémúlnak. Az utcák néptelenek lesznek. A napot elfödi egy hirtelen keletkezett ólomzürke felhő. A kékelő hegységre fehér átlátszó köd borul. A centifóliák illatozva ide-oda hajlongnak. Megrezdülnek a fák levelei párosával. És azt suttogja rózsaszírom és fa-levéllke, hogy:

„Szeretni édes, szeretni jó,
Szeretni vétkes, üdvöt adó...”

a pénzügyminiszterium egyik előkelő tisztviselőjével, ki közölte, hogy e hónapban föltűnően kevesebb pénz folyt be, mint a mult esztendő július hónapjában.

— Az adófizetések megtagadásától eltekintve, különösen a jogilletékek révén befolyó jövedelmek csappantak meg hihetetlen mértékben. A vidéken abszolúte nem fizetnek jogilletéket; ami e címen befolyt az államkasszába, azt Budapesten fizették! Pénzügyi zavarról azonban még nincs szó. A miniszteriumban minden a régi kerékvágásban halad, pénz van még elegendő, de természetesen sokkal kevesebb mint rendes viszonyok között. Ami azt a hirt illeti, hogy a tisztviselők nem fognak fizetést kapni, annyit mondhatok, hogy az mese. A kormány erre nem gondol s biztosan tudom, hogy a tisztviselők fizetésére elegendő fedezettel rendelkezik a kormány. Az ex-lex hatása a bélyegilletékek lerovásában egyáltalán nem érezhető. E címen több jövedelem van most, mint tavaly, ugyanebben a hónapban.

POLITIKAI HIREK.

Gromon Dezső bucsuja. Gromon Dezső volt honvédelmi államtitkár most bucsuzott el a honvédelmi miniszterium tiszti és tisztviselői karától, amelynek élén husz esztendeig állott. Sorra járta a hivatalokat és személyesen bucsuzott el a miniszterium tiszti és tisztviselői karának minden tagjától.

A szabadelpvűpárt bomlása. Nagyon edről jelentik, hogy az ottani hazafias közönség legközelebb tüntető módon szándékozik kifejezni megbotránkozását a kerület képviselője, Török Bertalan megválasztásával szemben, aki nyíltan támogatja a Fejérváry-kormányt.

A Potemkin menekülése.

Krieger tengernagy nyilatkozata.

Telefon tudósítás.

Krieger tengernagy a Potemkin meneküléséről a következő nyilatkozatot tette egy újságíró előtt:

— Amint látja, élek, kezdte a beszélgetést a tengernagy a Rostislaw fedélzetén, ahol az érdekes intervjú lefolyt. Olvastam a rámszört összes vádakat. Sem igazolni, sem mentegetni nem akarom magamat. Ugy cselekedtem, amint azt a szolgálati szabályzat előírja. Főleg azt vetik a szememre, hogy határozatlan voltam és erélytelen, a miért megérkezésem után nyomban nem vettem magam a Potemkinre és nem sülyesztettem el irlgalmatlanul.

— Amidőn híret vettem, hogy a Potemkin legénysége fellázadt, megölte parancsnokát és tisztjeit, nyomban parancsot adtam Wisnewetcki ellentengernagynak, hogy hajóival siessen tüstént Odesszába és kényszerítse megadásra a lázongó legénységet.

Teljesen szabad kezet engedtem Wisnewetckinek arra az esetre, ha a Potemkin ellentállana, vagy a várost veszélyeztetné. Felhatalmaztam, hogy ez esetben sülyessze el a hajót. A tengerészeti minisztert táviratilag értesítettem rendeletéről. Két nap mulva megjött a válasz és egyben a parancs, hogy azonnal induljak az egész hajórajjal Odesszába, kényszerítsem a lázongókat meg-

adásra és ha ellenkeznek, két torpedóval sülyesszem el a hajót. Elindultunk. Megtettem minden előkészületet, de szilárdan el voltam tökéltve, hogy csak végső esetben sülyesztem el a Potemkint. Odesszába érve Wisnewetkitől értesültem, hogy a Potemkin nem hajlandó magát megadni. Abban a hiszemben, hogy az egész hajóraj megjelenése hatással lesz a lázadókra, nyomban drótnélküli táviró segítségével érintkezésbe léptem velük és ujjolag megadásra szólítottam fel őket. Erre hajóimmal félkört formálva közeledtem a Potemkinhez, de még mindig az volt a szándékom, hogy lehetőleg elkerüljem a vérontást. A Potemkinen sürgős-forgás keletkezett és csakhamar láttam, hogy felszedik a horgonyokat. Jelekkel megparancsoltam, hogy egy helyen maradjanak, de ők azzal válaszoltak, hogy a hajó sarkantyuját az én vezérhajómnak irányítva teljes gözzel nekem jöttek. Azonnal átláttam a terveket. El akarták sülyeszteni a vezérhajót. Rögtön utasításokat adtam és sikerült a Potemkinrel párhuzamos helyzetbe kerülőm és ezáltal hajóimra veszélytelené tennem. Tehát láthatja, hogy nem igaz a lapoknak az a híre, hogy a Potemkin keresztül tört a mi hajóink során, hanem én kényszeríttem őt rá, hogy olyan állásba jusson, hogy saját hajóim veszélyeztetése nélkül torpedóimmal elsülyesszem. Nekem azonban mód felett fájt, hogy a legjobb és legerősebb hajót, amely flottánkól megmaradt — elpusztítsam. Tizenöt millió rubelbe került és ez sok pénz a mostani nehéz időkben. Ezenfelül még mindig reméltem, hogy a matrózok észhez térnek és megadják magukat. Tekintettel voltam arra, hogy a hajón sok oly matróz van, a ki ártatlan a lázadásban és csakis társaik terrorizálásának engedtek. Számolnom kellett még a saját legénységem forrongó hangulatával is. Végül is azonban a támadásra határoztam el magam, de a beállott sötétség miatt más napra halasztottam. A Potemkin azonban még aznap elhagyta a kikötőt és sikerült elmene-külnie. Két torpedót küldtem üldözésére, én pedig visszatértem Szabasztopolba.

Krieger e nyilatkozatából most már teljes bizonyossággá válik, a miről különben is sokat beszéltek, hogy a tengernagy szándékosan engedte, hogy a Potemkin elmeneküljön vagy legalább is semmit sem tett, hogy ezt megakadályozza. Lehet, hogy az adott körülmények között ez volt a legokosabb. Hogy így fogja-e majd fel a haditörvénytársak is, ez persze más kérdés.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Pályázat lelkészi állásra. Kiss Áron püspök pályázatot hirdet a csatári lelkészi állásra, mely negyedosztályú. Fizetés 1600 korona s a járulékok. Pályázati kérvények augusztus 22-ig adhatók be Sulyok István nagyvárad espereshez.

Egyházigazgatási ülés. A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága július hó 27-én d. u. 4 órakor az egyház tanács-termében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek. Az 1904. évi pénztári számadás elbírálása.

Forradalom egy leányegyesületben.

Különös affér.

Különös „affér” tartja izgalomban most a szegedi hölgyvilágot. Egy nemrégben alakult leányegyesület, amely eddig fényes sikerrel működött, a napokban egy nagyobb-szabású mulatságot rendezett egy kirándulóhelyen. A mulatságon megjelent a mamája kíséretében az egyesületnek egyik feltűnő szépségű tagja is, akit a fiatalberek sereggestül rajongtak körül. Ez a társaság lassanként egészen különvált a mulatság közönségétől. Külön csoportban társalogtak, szellemkedtek, mignem rákerült a beszélgetés a zenére. Egy fiatalberek föltette a szokásos ismert kérdést:

— Melyik a kedvenc nótája?

A kisasszony elmondta, az ifju odaintette a cigányokat s csakhamar megzendült a nóta:

— Gyere haza akáclobos falumba...

A nótát csak huzzák, huzzák, az idő telett-mulott s a táncolni vágyó leánysereg várta, várta a végét. A nóta miatt jó darabig nem lehetett a mulatságot megkezdeni. Végre összeállott egy egész csoport fiatalember, ezek nagy pénzen megvásárolták a bandát, amely ezután már csak a táncolóknak szólt.

Másnap aztán az egyesület tagjai között kiütött a forradalom a disszidens szépség ellen, aki miatt a leánysereg egy néhány táncotl elcsúszott. Kigolyózási indítványt terjesztettek be a „pártütő” leány ellen, aki azonban idejekorán értesült a dologról és kilépett az egyesületből. Vannak azonban számosan, akik a kilépett kisasszony pártján vannak: ezek szintén otthagyják az egyesületet, amely az incidens miatt most valóságos válságba jutott.

VIDÉK.

Uj táviró hivatal. A kereskedelemügyi miniszter a szabocsvármegyei Dombrád község postahivatala mellett táviró-állomást létesített.

Gyilkos fa. A mihályfalvai határban a tegnapi vihar alkalmával két mezői munkás egy nagy fa alá menekült. Alig húzódtak meg alatta, a szél a fát kidöntötte és annak egy vastag ága oly szerencsétlenül érte Gábor István földművest, hogy pár órai szenvedés után meghalt.

Elhamvadtt termés. Nagykerékiben — mint tudósítónk jelenti — tegnap nagy tűz pusztított. A szérűn a lakosság összehordott gabonája gyuladt meg és teljesen leégett az ottlevő cséplőgéppel együtt. A tüzet a cséplőgép kazánjából kipattant szikra idézte elő. Leégett összesen huszonnégyezer kéve buza és a már kicsépeelt gabona szalmája. A kár több ezer koronára tehető. A leégett buza nem volt biztosítva. — Mező-Peterd községben Csanak Jenő bérlő góréját gyújtották fel ismeretlen tettesek. A hatalmas góré leégett. A kár jelentékeny.

Titokzatos gyujtogatás. Nagyváradról jelentik nekünk: Elek Gusztáv mezőpeterdi kastélyát egy hét óta gyujtogatók fenyegetik. Felgyújtották már az istállót, a kukoricagóré éz a jégvermet. Éjszaka csendőrök álltak őrt és a szemük láttára lobbant fel a kukoricagóré megmaradt ép része. A vizsgálat folyamán három embert letartóztattak, de azért a gyujtogatás nem szűnt meg. Azt hiszik, hogy a kastélyban pürómanikus van. A kastélyt a csendőrök állandóan őrzik.

Együtt élünk, együtt halunk. Mikor Rigó Ferenc, a bihari kuruc képviselő elköltözött a siralom völgyéből, azon a napon tették ravatalra dr. Popovics György főorvost, a biharmegyei románság egyik előkelőségét. Egy társaság erről a kettős halálesetről beszélgetett, elparentálták mind a két halottat, a mint ilyenkor szokás. — Az egyiknek az izzó magyarságát dicsérték s a másiknak az erős fajszertetéről is megemlékeztek. Aztán hogy ilyen egyszerre történt a két haláleset:

— Érdekes is az — mondta egy román ügyvéd — milyen nagy az egyetértés Biharmegyében. Mennyire szeretjük egymást. Magyarok, románok együtt élünk, együtt halunk.

A Vilmos huszárok ünnepe.

A győzelem emléke.

Debrecen, jul. 27.

A debreceni Vilmos huszárezred tegnap ünnepelt. A volt-i csata emlékének, amikor a magyar fiukból álló huszárezred győzelmet aratott, szentelték a tegnapi évfordulót.

A kaszárnya épületét feldisznították, a legénység és tisztikar parádében volt.

Az ünnepély reggel 8 órakor vette kezdetét. A díszbe öltözött legénység a táborigád körüli foglalt helyet, ahol Szabó István róm. kath. s. lelkész misét mondott. Mise alatt a katonazenekar régi magyar egyházi énekeket játszott.

Mise után Szabó István lelkész beszédet intézett az ezredhez. Az évfordulóval kapcsolatosan Isten és a hazaszeretetről beszélt.

A táborigád után a legénység szabadságot kapott, délben pedig a tisztikar tagjai és meghívott vendégek vettek részt.

A díszben Zedwitz ezredes mondta az első felköszöntőt a királynak. Azután sűrűn hangzottak fel a tósztok. Az ebéd délután négy óráig tartott.

A VÁROSHÁZARÓL.

A főszámvevő itthon. Ronesik Lajos főszámvevő szabadságáról visszaérkezett és tegnap már át is vette hivatalának vezetését.

Az új gyógyszerár. Kócozián Gyula gyógyszerártulajdonos kérvényt adott be a tanácsnak az iránt, hogy felállított gyógyszerárát vizsgálta meg, hogy a forgalmat megkezdhesse.

Ábrahám László fegyelmi ügye. Debrecen város volt tisztikar főügyésze, Ábrahám Lászlónak fegyelmi ügye fogja foglalkoztatni a városi tanácsot hétfői ülésén. A fegyelmi ügy egyes részleteiben ugyanis vagyoni felelősség terheli Ábrahám Lászlót. Dr. Magoss György, a város mostani főügyésze már elkészítette a vagyoni felelősséggel bíró tételek kimutatását, de ezek ellen Ábrahám László kifogásokkal élt. Ezért tehát megidéztek a volt főügyészt, hogy indokait szóval adja elő s a városi tanács ezen indokok meghallgatása után fogja megállapítani a vagyoni felelősséget.

Féléves jelentések. Legutóbbi rendelkezés szerint a közigazgatási bizottság féléves jelentéseinek statisztikai halmazát nem kell felterjeszteni a miniszterhez. A miniszter megelégszik azzal, ha csak a különösebb természetű dolgokkal kopogtatnak nála. Tegnap aztán a féléves jelentéseket felülvizsgáló bizottság annak rendje s módja szerint ülést tartott a városházán s elkezdte keresni a különösebb dolgokat. Buzgósága azonban eredménytelen volt. Különösebb dolgokat nem talált s a kegyelmes ur most már sem statisztikát, sem különösebb dolgokat nem kap nem és nemzeti Debrecen városától.

A város állami adót nem szállít. E hó 29-én lenne az a nap, midőn a városi adópénztár az összegyűlt állami adót az állami pénztárba szokta beküldeni. Most azonban hasztalan fogják várni az adópénzeket, mert a közgyűlés határozatából kifolyólag a város az országgyűlésileg meg nem szavazott adókat nem küldi be az állampénztárba.

A debreceni színház újra építése.

A mérnöki hivatal terve.

A Komáromy-ház lebontása.

Debrecen, július 27.

Mikor a debreceni színházat építették, sűrűn felhangzott vélemény volt, hogy ez a koloszális Muzsacsarnok ritkán fog megtelni közönséggel. Évek hosszú sora azonban elhozta azt az időpontot is, amikor az ellenkezőjét konstatálhatjuk. Ma már a debreceni színház minden nagysága mellett is kicsiny arra, hogy Debrecennek a színházért lelkesülő közönségét befogadhassa.

A páholyok száma különösen kevés. Valóságos harc folyik a lélekszámában felszaporodott Debrecenben egy-egy páholy bérelhetőségért. Még ha az nem lenne is, jelentős számot tesz az olyan előadások száma, amikor tekintélyes része marad jegy nélkül a közönségnek.

Debrecennek részint közönsége, részint idegen forgalma iránt tanúsítandó kötelessége, hogy ezen az állapoton segítsen. Erre az állapontokra helyezkedett most Debrecen város mérnöki hivatala is, mikor a debreceni színház modern átalakításának tervével előhozakodott. Terjedelmes javaslatot terjesztett a városi tanács elé, melyben a színháznak jórésztben való lerombolása s tökéletes, korszerű, modern építésére, egyes részeiben pedig átalakításra tesz propozíciót.

A javaslat arra a kétségtelenül hatalmas indoklásra is támaszkodik, hogy a debreceni színház épülete részében rendkívül sok a faanyag, maga az egész színpad és zsinórpadlás, a vezető hidak és zsinórpadlási emeletek mind fából vannak s míg egyrészt tűzveszedelemnek is erősebben vannak kitéve, másrészt már az időtől erősen megviseltek.

Nagyon rövid időre terjedhet, hogy ez a szerkezet még megállhatja helyét, azután úgy is felmerül a szüksége a vasszerkezettel való pótlásnak. Ámde a színháznál már ma is olyan sok az átalakítani való épületrész, olyan szűkek a helyiségek s annyi átalakításról van szó, hogy célravezetőbb lenne, ha a toldás-foldás helyett a teljes, tökéletes átalakítás, az újjáépítés történnék meg.

A mérnöki hivatal tervezete oda kulminál, hogy a Komáromy ház lerombolásával nyerjenek nagyobb területet a színház újraalki-

tásához. A mérnöki hivatal terve szerint közel ötszáz ezer korona költséggel Debrecen hozzájutna egy tökéletes modern színházhoz, a melynek négy sörpáholya, minden, a közönséget és a fejlődött kor igényeit megillető hatalmas nézőtere lenne, ahol csupán a parketten ötszáz néző, az egész színházban pedig másfélszer ember foglalhatna helyet.

A kétségtelenül nagyszabású és minden részében figyelemre méltó javaslattal közelebb már foglalkozni fog Debrecen város tanácsa.

SZÍNHÁZ.

Renoválás a színháznál. Minden év nyarán apró javításokat szoktak végezni a színháznál. Ilyen tatarozásokat kezdenek meg a jövő hónapban is. A betérjesztett javaslatok kapcsán a városi tanács mai ülésében fogja erre a költségeket megállapítani s a munkálatok teljesítésére az utasításokat megadni.

A vidéki színészet veszedelme. Főnt a miniszteriumban valósággal agyoncsapták a magyar vidéki színészetet, amikor fölállították a kerületi rendszert. Ezt nem kell bizonyítani, mert bizonyosággal szolgál — sajnos — a mai állapot. Most aztán meg vannak rettenve a miniszteriumban attól, amit csináltak. Igen ám, de ezt a kerületi rendszert megcsinálni könnyebb volt, mint visszacsinálni. Mert most nemcsak a másod és harmadrendű színtársulatok tengődnek, nemcsak hatszáz színész van szerződés nélkül, hanem az elsőrendű társulatok is alig képesek valahogy deficit nélkül megélni. A belügyminiszterium színészetügyi osztályában tehát most fáradoznak, hogy legalább az elsőrendű nyári állomások számát szaporítsák és hogy az elsőrendű társulatokat nyárra is arra a helyre szorítsák, ahol télen működnek. E célból Bezerédy István, felhívatta magához az elsőrendű színtársulatok igazgatóit és felszólította őket, hogy építsenek nyári színpadokat, amelyhez a kormány hajlandó kamatmentes kölcsönt adni. Az első nagyobb szerű nyári színpad építését Debrecen, Szeged és Váradra tervezik.

Elismert legjobb izlésű nyakkendő-újdonságok 1 koronától kezdve legszebb divatszínkében érkeztek Fekete Jakab uri divat, kalap és fehérenemű különlegességek üzletébe Debrecen, főté. Világhírű amerikai férficipők egyedüli főraktára.

A kisvasut áldozata meghalt.

Krivos Márton halála.

Debrecen, július 27.

Debrecen városának közönsége osztatlan részvételével vette körül azt a szegény ifjút, aki vasárnap reggel olyan szerencsétlenül került a kisvasut kerekei alá s pillanatok alatt mind a két lábát elveszi-

tette. Krivos Márton 29 éves fiatal ember volt ez, aki a saját szorgalmából az építési vizsgáig küzdött fel magát s keresményéből édes apját és két testvérét tartotta fenn.

Édes apja egy ávamegyei kis községben szerény viszonyok közt élő ácsmester volt. Az ő jó fiában volt minden reménye, aki bámulatos szeretettel csüngött atyján és testvérein. Az egyik öcsét már régebben ide hozatta Debrecenbe, hogy taníttassa, neveltesse s ahogy a derék ifju több jövedelemhez jutott, elhatározta, hogy ide hozatja másik testvérét is.

A tragikus eset napján akart Kassáig elébe utazni. Minden előkészületet megtett. Vasárnap reggel korán kelt s utazás előtt még megakart fürdeni. Mikor a Margit-fürdőbe robogó kisvonatra felugrott, akkor érte a szerencsétlenség. Odabukott a kerekek alá és a másik pillanatban elveszítette mind a két lábát.

Krivos édesatyját akkor a rendőrség táviratban értesítette, hogy a fiát szerencsétlenség érte. Stégmüller Árpád építész, akinél az ifju dolgozott, megakart akadályozni, hogy a szegény ember fájdalmas kálváriát járjon s egy másik táviratban visszamaradásra igyekezett bírni az ifju apját azzal, hogy ő gondoskodni fog a gyógykezeléséről. De az öreg embert atyai szive nem hagyta nyugton s összeszedve az utiköltséget, eljött az ő reménységéhez, fiához. Mikor megérkezett, a közkórházban apát és fiát elő akarták készíteni a találkozásra, de az apa hamarosan benntermett fiánál. Könyvek közt köszöntötték s csókolták meg egymást. Krivos atyja akkor még nem tudta mi történt a fiával. Váratlanul nyult a fiát takaró lepelhez, felemelte s mikor meglátta, hogy gyermekének hiányzik mind a két lába, elvágódott a padlózatán, elájult.

Az ápoló személyzet nehezen térítette magához a szegény embert, aki azóta nem hagyta el fia betegágyát. A fia gyógyulásába vetett reménysége azonban tegnap reggel már szertefoszlott. A szerencsétlenül járt ifju elveszítette eszméletét, agoniába esett s délben egy óraker édes apja ölelő karjaiban meghalt.

A közelben lévő ápolók szeme is megtelt könnyekkel, mikor az édes apa görcsös zokogással borult gyermekére s többször egymásután ismételte:

— Itt hagytál kedves, drága fiam!

A szegény apát alig birták valamennyire megnyugtatni. Idegen városban, mikor épen támaszát veszítette el, érezte legjobban elhagyatottságát.

A megrendítő jelenet után jelentkezett Thieszen Arthur az édes apánál, a ki nemes szívre valló buzgósággal gyűjtött két nap óta 292 korona 50 fillért s gyűjtött volna még többet is azzal a szándékkal,

hogy azon mulábakat vegyenek Krivosnak. A haláleset feleslegessé tette a további jóakaratu buzgólkodást s Thieszen a debreceni társadalom adakozásából begyűlt összeget felajánlotta az ifju temetési költségeinek fedezésére.

Krivos Márton haláláról szülei a következő gyászjelentést adták ki:

Szomoruan tudatjuk ugy a magam, mint a gyermekeim nevében elfelejtethetlen jó fiam és testvérünk, Krivos Mártonnak f. hó 26-án d. u. 1 óraker, életének 29-ik évében történt gyászos elhunytát. Drága halottunk hült tetemei f. hó 28-án d. e. 11 óraker fognak az ág. evang. egyház szertartása szerint a közkórházban tartandó gyászima után a Péterfiak temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre fiam és testvérünk jó akaróit, barátait szomorodott szívvel meghívjuk. Krivos András és neje Krivos Zsuzsanna gyermekeivel. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

ÚJDONSÁGOK.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főté, Lamprecht-palota, az udvarban földszint. Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Személyi hír.** Kiss Áron dr. paedagogiumi igazgató édesatyja meglátogatása után Budapestre visszautazott.

* **Elhunyt joghallgató.** A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó fiúnak, testvérnek, sógornak Kerekes Zoltán II. éves jogásznak folyó hó 26-án, délután fél 3 óraker, életének 24-ik évében 8 havi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 28-án, délelőtt 10 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Rákóczi-utca 42. számú házuknál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Debrecen, 1905. jul. 26. Adás és béke poraira! Szülei: Id. Kerekes László és neje Sónagó Mária. Testvérei: Ifj. Kerekes László és neje Noszticzius Mariska. Kerekes Tibor és neje Szarka Ilona. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Szakosztályi ülések.** A bádigosok és szabók ipari szakosztálya holnap, 28-án délután 3 óraker, a timároké d. u. 4 óraker rendes ülést tart az ipartestület kisebb tanácsstermében.

* **Fürdőző debreceniek.** Gyertyánligetről írja tudósítónk, hogy ott a következő debreceniek üdülnek: Tolnay Kornél családjával, Debreceni Lajos, Goldstein Samuné családjával, Balogh Jakab, Nyeste Matild, Kohn Herman, Braun Adolfné, Glück Béláné, Bethlendy Endre, dr. Lengyel Rezső, özv. Spitzné, Preizer Mórné.

* **A főtéri betörés tettesét elfogták.** A főtéri vakmerő betörőket, a kik Szalay József táblabíró lakását fosztották ki, tegnap Budapesten elfogták és letartóztatták. A betörők ismert rovottmultu alakok. Ifj. Radoszta Ferenc és testvéröcse követék el a betörést s utána nyomban megszöktek a városról. Radoszta Ferenc a fővárosba utazott, hogy ott a lopott tárgyakat értékesíthesse. Tegnap egyik zálogházban akarta elzalogosítani az ezüstneműeket. A zálogház főnöke előtt gyanusnak tetszett az ifju és telefonon értesítette a rendőrséget. Onnan két de-

tektivet küldtek ki, a kik a zálogházban megjelentek s a lopott ékszereket a távirat alapján felismerték. Radosztát a rendőrségre kísérték, ahol az beismerő vallomást tett. Öcse Nyiregyházára szökött, ott akarta bevárni bátyját. Radosztát ide kísérik és az ügyészségnek adják át. A Szalay táblabírótól ellopott ékszerek mind megkerültek s így kára nincs. A sikerült fogásról értesítették a debreceni rendőrséget, a ki viszont táviratban intézkedett a betörő Nyiregyházán bujkáló öcsének elfogatása iránt. Éjjel vetjük az értesítést, hogy Nyiregyházán a másik Radosztát a rendőrség elfogta s még az éj folyamán erős fedezettel Debrecenbe kísérte.

* **Békéltetések.** Az ipartestület békéltető bizottsága ma, csütörtökön délután 4 órakor, Vetéssy Béla rendőrfogalmazó elnökelete mellett rendes ülést tart.

* **Védekezés az uszorások ellen.** Debrecenben és Hajdumegyében nem egy olyan férfit ismernek, aki évek óta üzletszerűen foglalkozik uszora-ügyletek lebonyolításával. Több vidéken már régebben erős akcióit indítottak az ilyen veszedelmes egzisztenciák ellen. Így a szatmárnémeti királyi ügyészség Szatmár- és Ugocsavármegye községi elöljáróit és csendőrsparancsnokosságait rendeletileg hívta fel az uszoraesetek bejelentésére, ezenfelül hírlapokban kérte a közönség támogatását is. Ennek az erélyes intézkedésnek természetesen üdvös hatása van, amennyiben az uszorások gyors egymásutánban a vádlottak padjára kerülnek és a szatmárnémeti törvényszék támogatva a vádhatóság működését, a bűnösöket szigorú fogházbüntetéssel sújta.

* **Hajdu vármegye határozatát nem semmisítették meg.** A Pesti Hírlap s egyik debreceni lap azt újságolta tegnap, hogy a belügyminiszter Pestvármegye ellenállási határozatával együtt megsemmisítette Hajdu-, Csanád-, Heves- és Szolnokdoboka vármegyék legújában kelt adó- s újoncmegtagadási határozatát is. Érdeklődtünk a vármegyén a dolog iránt s a leghitelesebb értesülés nyomán jelenthetjük, hogy Hajdumegye határozatát Kristóffy miniszter nem semmisítette meg. Hajdumegye időrend szerint tizenharmadik azon vármegyék sorában, melyek resistentialis határozatot hoztak, a sor tehát még nem is kerülhetett reá. Viszont valószínű, hogy amennyiben a politikai viszonyok nem változnának, pár hét alatt lejön a megsemmisítő rendelet Hajdumegyéhez is.

* **Késelő cigány.** Vadházasságban élt Berki Béla muzsikus cigánnyal Koppányi Mari, de nem a legszebb egyetértésben. Naponként rendeztek olyan perparvart, hogy a velük lakók megcsömöröltek tőle. Koppányi Mari végre is megunt a csendéletet s elhagyta kedvesét. Az elhagyott szerető tegnap a Miklós-utca végén összetalálkozott Koppányi Marival, utját állotta s arra akarta rábírní, hogy térjen vissza hozzá. Mivel az asszony nem nagy hajlandóságot mutatott, ütlegetni kezdte. Földhöz vágta s többször

arcul ütötte, zsebkésével pedig mindkét karját átszurta. Berki a tett elkövetése után elfutott, otthagya magára a szegény asszonyt súlyos sebével.

* **Egy napidíjas találmánya.** A hivatalos lap mai számában olvassuk, hogy Siposs Árpád nyiregyházi, volt debreceni napidíjas új és érdekes levélborítékot talált föl, melyre most szabadalmat is kapott. Az új boríték, melyet egy előkelő budapesti gyár fog forgalomba hozni, fölszakító zsinórral, színes sávval és egyéb érdekes ujításokkal van ellátva.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Markos Ferenc ref. 80 éves, Fái Eszter ref. 5 hónapos, Buj Béla ág. ev. 1 napos, Laszkári Gyula r. k. 44 éves, özv. Lencsés Elekné ref. 72 éves.

* **A Máv. kibérelte az ungvölgyi vasutat.** A Máv. debreceni üzletvezetősége tudvalevően hatalmas vonallal nő meg legközelebb, amennyiben a most épülő ungvölgyi vasut az ő adminisztrációja alá kerül. E héten pedig, mint tegnap értesültünk, a Máv. ötven évre kibérelte az új vasutat a részvénytársaságtól, évi ötszáz ezer korona bérösszegért. Az ily módon mindenképen állami tulajdonba átment vasutat Tolnay üzletvezető a Máv. igazgatóságának képviselőjében és megbízásából e hó 29-én fogja átvenni. Tolnayval együtt utaznak Ungvárra Eric főfelügyelő és Motesiczky titkár, osztályfőnök.

* **Elégtétel sörös üveggel.** A Fehérló szálloda sörözőjében két pineér hajba kapott a borralalón. A szóváltásból verekedés keletkezett, miközben Bubus László társát, Bujdosó Lajost egy sörös üveggel fejbe vágta. A darabokra tört üveg borzalmasan összevagdalta Bujdosó balarcát, melyet dr. Szalay Béla orvos kötözött be. Veszedelmes sebével kiszállították a kórházba.

* **Elgázolt földbirtokos.** A vigyázatlan hajtásnak ismét áldozata van. Tegnap ugyanis a déli órákban a Kistemplom előtt a Harstein Nándor szekere elütött egy 84 éves öreg urat. Az öreg ur a kerekek alá került s azok átgázoltak rajta. A kocsis, látva a bajt, a lovak közzé csapott s elmenekült a Széchenyi-utca. Itt azonban a 36-os rendőr elfogta. Az öreg urat kocsi alá emelték és kivitték a közpórházba. Az illető Zsigó Endre szalacsi előkelő földbirtokos és az érmelléki ref. egyháznak gondnoka. Lábán, fején, melyet egy kiálló kőbe ütött meg, s oldalán szenvedett súlyosabb természetű sérüléseket. A gondatlan kocsis Csengeri Lajos, aki ellen a rendőrség megindítja a büntető eljárást.

* **Pályázat községi jegyzői állásra.** A debreceni központi főszolgabíróság pályázatot hirdet a Balmazújváros községe felé üresedett első jegyzői állásra. Javadalom: 1200 korona törzsfizetés, 24 hold termőföld, szabad lakás és a szokásos mellékletmények. Pályázati kérvények augusztus 19-ig adandók be Orosz Sándor központi főszolgabíróhoz.

* **Ellopott lószerszámok.** Csári János nagycseri tanyai lakos jelentette tegnap a csendőrségnek, hogy e hét elején ismeretlen tettesek elloptak tőle közel száz korona értékű lószerszámot. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

* **Eljegyzés.** K. Benedek Béla m. kir. posta és távirólistát eljegyezte Baum Ferenc bájos és kedves leányát Karolinát Püspök-ladányon.

* **Hanke Zoltán meghalt.** Hanke Zoltán, az öngyilkossá lett bankhivatalnok tegnap este fél nyolckor meghalt. Holttestét a Gebauer temetkezési intézet emberei még az est folyamán átszállították az elhunyt édes anyjának Szent-Anna-utcai lakására. Hanke Zoltán temetése pénteken délután lesz.

* **Ninos többé apelláta!** Egy konkrét esetből kifolyólag a belügyminiszter érdekes elvi határozatot hozott. E határozat szerint, ha valamely község képviselőtestülete a község vagyoni ügyében határozatot hoz és azt a határozatot a vármegye, mint ellenőrző törvényhatóság jóváhagyja, magánfelek ez ellen nem felelhetnek. A községi képviselőtestületek határozatai ellen ugyanis kihirdetett záros határidőn belül föl lehet szólni. Ennek az időnek elmúltával, amikor már a törvényhatóság is jóváhagyja a határozatot, az magánfelek által meg nem apellálható.

* **Véres leszámolás.** Csunyan elbánt háziasszonya Szegedi Ferencné takarító-nővel. Kegyetlenül összeverve, véres fejfel jelentkezett ápolásra a kórházban, ahol tíz öltéssel varrták be vérző sebeit. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek.

* **Ha akarom így, ha akarom úgy.** Hajdúvármegye jóléti bizottsága tegnap tartott ülésében szóba került a vármegye alispánjának a községi elöljárókhöz intézett rendelete, mely a megye határozatával ellentézik. Az alispán kijelentette, hogy legközelebbi rendeletét küld a községekhez és előbbi rendeletét hatályon kívül helyeztetni. Sokkal jobb lett volna ezt előbb tenni s akkor nem kellett volna most semmit sem redukálni.

* **Találtatott.** Egy aranykarperec a Nagytemplom közelében találtatott. Tulajdonosa az I-ső ker. rendőrkapitányságnál átvetheti.

* **A híres Hajdusági bajuszpedró,** csodahatását külföldön is elismerik, mert bajusznövesztő hatása meglepő gyors. — 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranyegyszaru” gyógyszerár.

* **A Hungária-kávéházban naponta zeneestély tartatik.**

* **A legfinomabb likőrök házilag** való előállítására, valamint kitűnő zamatu s kiváló jószágú rhum és cognac házilag való elkészítésére legalkalmasabb a híres, angol **Likőr- és Rhum-kivonatok,** melyek különböző fajokban és igen jutányos áron szereshetők be **Mihalovits Jenő „Kigyó”** című gyógyszerárában, Debrecenben, a városházzal szemben.

* **Specialista férfi-, fiú- és gyermekszalmakalapokban Fekete Jakab férdfűtákereskedő, Debrecen.**

* **Némethi József fényképész** műtermében (Piac-u. 42., Lamprocht-palota) a legszebb platin matt képek is egy árbán készülnek a fényes képekkel. A műterem vasárnap és ünnepnapokon is estig nyitva.

Kifosztott utas.

Meglopott százados.

Debrecen, július 27.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap reggel a Szatmárról Debrecenbe érkező személyvonaton óriási lopás történt. Egy ismeretlen zsebtolvaj

Nyári ruhákat

legszebben tisztít
Hrabéczy Antal
Debrecen, Széchenyi-u. 42.

négyszázhatvan koronát lopott el Sürger Mayer mentelepi századostól.

Sürger Mayer Szatmáron szállott fel a vonatra. Alig indult el a vonat, egy csinos külsejű fiatal ember nyitott be ugyanabba a szakaszba, melyben ő egyedül ült. Az ismeretlen fiatal ember mellette foglalt helyet. Szótlanul utaztak egész Mihályfalváig, ahol az ismeretlen leszállt.

Sürgernek az egész uton ez volt egyedüli uti társa, a ki közvetlen közelében tartózkodott. Valószínűnek tartja, hogy a lopást az követte el.

Csak Debrecenben vette észre, hogy hiányzik a tárcája. A rendőrséget nyomban értesítette a lopásról, mely az ismeretlen fiatal ember kutatását elrendelte.

TÁVIRATOK.

Az országgyűlés üdvözlése.

Budapest, július 26. Mosonvármegyei közgyűlésén Batthyányi Tivadar indítványára kimondta a passiv resistenciát. Egyben egyhangulag elhatározták, hogy a képviselőházat és a főrendiházat alkotmányvédő álláspontjéért üdvözölni fogják.

A vezérőlbizottság ülése.

Budapest, július 26. A vezérőlbizottság albizottsága Gulner Gyula elnöke alatt csütörtökön ülést tart s ezentul állandóan működésben lesz. Célja és feladata, hogy a hatóságok kérdéseire szakzerű felvilágosításokat s utbaigazításokat adjon. A bizottság ülései bizalmasok lesznek s azokról jelentéseket nem adnak ki.

Az angol kormányválság.

London, július 26. (Alsóház.) Az irországi költségvetés tárgyalása éjjelig tartott. Ekkor 260 szavazattal 200 ellenében elvetették a költségvetés leszállítására szóló indítványt, melyet az ir kormányzasi rendszer ellen való tiltakozásként tettek. A kormány hívei sürgős felszólításra nagy számban jelentek meg. A szavazás eredményét az ellenzék sorában gúnyos tetszéssel fogadták. — A ház azután áttért a különböző tengerészeti célokra felhasználandó 5,835.000 font sterlinges tétel tárgyalására. A jelentést, mely az összeg felhasználását engedélyező határozatot tartalmazza, 219 szavazattal 179 ellenében elfogadták. Az ülést reggeli 3 órakor rekesztették be.

A béketárgyalások.

New-York, július 26. (Reuter.) Sato, a béketárgyalásra kiküldött japánok egyike báró Komura nevében a következőképpen nyilatkozott egy hírlapi tudósító előtt: Bizonyosra veszem, hogy a tárgyalás sikeres lesz. A japán meghatalmazottakat a mérséklés fogja vezérelni és nem támasztanak túlságos követeléseket. A hangulat Japánban és Oroszországban kedvez a békének és a békekötés az emberiség érdekében szükséges. A két hadviselő fél 570.000 embert veszített. 370.000 esik ebből Oroszországra. A háború Japánban naponként 1 millió dollárjába kerül. A közvélemény ragaszkodik a hadi kárpótlás megfizetéséhez. — Sato még azt is

kijelentette, hogy a fegyverszünet megkötése lesz a tárgyalók első lépése. Japán csak nyílt kaput akar Mandzsúországra és békét óhajt, de nem mindenáron. Sato végül hangsúlyozta, hogy Anglia és az Egyesült-Államok Japán legjobb barátai.

New-York, július 26. Komura japán miniszter három heti utazás után tegnap behajózott a Jersey-City kikötőjébe. Melegen fogadták a minisztert, aki helyett Szaitó követségi tanácsos a kérdezősködő újságíróknak kijelentette, hogy Japán hajlandó ugyan a békére, de ez nem életkérdés rá nézve. Japánban van pénz bőven a háború folytatására. Ha három héten belül nem jön létre megegyezés, a tárgyalásokat abbahagyják.

Grammond hercegné halála.

Páris, július 26. Grammond hercegné, született Rothschild Margaretha báróné tegnap Párisban 51 éves korában meghalt.

Hajóösszeütközés.

Ora, július 26. A „Szapáry“, az Adria-társaság gőzöse Algirba való útjában hétfőről keddre virradó éjjel a „Chiassion“ nevű francia gőzessel összeütközött. A „Szapáry“ megsérült ugyan, de annyi idő még volt, hogy a „Chiassion“ lévő összes személyzetet fölvegye. — A „Chiassino“ nevű hajó azután elsüllyedt. Az összeütközés oka a nagy köd volt.

A bolgár fejedelem automobilja.

Berlin, július 26. Bambergből az a jelentés érkezett, hogy tegnap délután egy automobil elütött és feldöntött egy kocsit. Az automobil feltartóztatták és a rendőrségre vitték, a hol kiderült, hogy az utasai Ferdinánd bolgár fejedelem és Fleischmann udvari tanácsos voltak.

Rabló tisztviselők.

Budapest, július 26. Lőcséről távirják, hogy nagy betörő és tolvajbandának jöttek a nyomára, a melynek tisztviselők is tagjai voltak s galiciái rablókkal állottak összeköttetésben. Ezek közt van a lucsinai polgármester, aki fő orgazda volt és öccse, aki városi tanácsnok.

Császártalálkozás.

London, július 26. Pétervárról sürgönyzik: A cár és Vilmos császár találkozásának egyik szemtanúja a következőket beszéli: A Sarkesillag és Hohenzollern yachtoknak előzetes megállapodás szerint egyidejűleg kellett Borgóba megérkezni. A program úgy szült, hogy Vilmos császár fog kíséretével a cár yachtján megjelenni. Amikor a Sarkesillag Borgóba érkezett, a Hohenzollern még nem volt ott és minthogy a cár és kísérete éhes volt, a cár jelt adott az ebédelésre. Már az asztalnál ültek, a mikor egy tiszt lépett be és jelentette, hogy a Hohenzollern horgonyt vetett. Azonnal megszólalt a zenekar, mely a német nemzeti himnuszot játszotta, a cár felkelt az asztaltól, felsietett a fedélzetre, hol a következő percben megjelent a tedélzetten. Vilmos császár kezét szorította a cárral és mentegetőzött késése miatt.

A Rigó Ferenc kerülete.

Budapest, július 26. Nagyváradról táviratozzák, hogy Beöthy László főispán, aki beadta lemondását, a bihari kerületben diszsidens programmal fellép. A függetlenségi Szokoly Tamás nagyváradi ügyvédet léptetik fel, de beszólnék Rigó Lajos jelöléséről is. Tisza Pista hívei Tóth Lászlót jelölik.

Pestvármegye közgyűlése.

Budapest, július 26. A Pestvármegyei határozatát megsemmisítő rendelet nagy emóciót keltett. A hatvanötös bizottságot augusztus 9-ére összehívták. Másnap rendkívüli közgyűlést tartanak.

Tisztviselők kártalanítása.

Budapest, július 26. Bácsbodrogmegye nyolevanas bizottsága Zomborban ülést tartott, hogy a passiv resistencia dolgában indítványt tegyenek. Fernbach Sándor országgyűlési képviselő a Fernbach család nevében százezer koronát ajánlott fel az esetleg felfüggesztendő tisztviselők kártalanítására.

Tűz a hercegprimás palotájában.

Budapest, július 26. Esztergomból táviratozzák, hogy a primás palotájának abban a termében, ahol festmények és régiségek halmaza állott, ismeretlen okból tűz támadt, amely az értéktárgyakat elpusztította.

Sikkasztás az adóhivatalban.

Budapest, július 26. A címéri adóhivatalban nagy sikkasztásnak jöttek a nyomára. Az adópénztárból huszezer korona hiányzik. Horváth pénztárnokot állásától felfüggesztették.

Lázadás Nisni-Novgorodban.

London, július 26. Nisni-Novgorodban lázadás tört ki. A lakosság óriási rablást, fosztogatást vitt véghez. A katonaság öt órai küzdelem után verte le a lázadást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. A debreceni ítélőtábla elnöke dr. Fekete Lajos kisújszállási ügyvédjelöltet díjas joggyakornokká nevezte ki.

§ Hat hónap egy vacsoráért. Tóth Kálmán, egy 19 éves debreceni csavargó tavaly télen idős Puj József vasöntődei lakostól két libát, Pető Lajos sestakerti lakostól pedig négy tyukot lopott el. Az aprómarhákat aztán Varga Gábor néval megsüttette s pompás lakmározást csapott. A nagy örömből azonban nagy szomorúság lett, mert a lopás kiderült s Tóth tegnap a vádlottak padjára került. A törvényszék hat hónapi börtönnel sújtotta a fiatal tolvajt, aki mentesülül folytonosan nyomorát s éhségét hangoztatta.

§ Ha nincs más, mit félretenni. A királyi törvényszéken félrevágott kalappal, vigan fütyörészve lépdél lefelé az egyik hivatalnok. Amint a földszintre ér, találkozik egyik főlebbvalójával.

— Ejha, Gábor, de jó kedve van, hogy még a kalapját is félretette, — szöjt a főlebbvaló.

— Nagyságos uram, — szöjt Gábor — tizenöt esztendeje járom ezeket a lépcsőket s nem tudtam annyira menni, hogy valamiképp félre tegyek. Most hát keserűben legalább a kalapomat teszem félre.

§ Megszűnt csőd. A debreceni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Karacs Imréné ellen 1899-ben nyitott csődöt jogerős végzéssel megszüntette.

§ Lopás. A szüneti tanács tenap hat havi börtönrre ítélte a rovott előéletű Szegi Mártont, ki Propper Miklós szovati tanjáról egy órák lepekerőcöt lopott el. Az elítélt felbuzott.

Munkások katasztrófája. (Éjjeli express tud.) Resicabányáról jelentik: A közfekvő Vaskó Paulus nevű vasércaknájában Boulescu Péter, Pujó Mihály és Grindean Antal a tárna kiácsolásával foglalkoztak. Munkájuk közben a felső földréteg megcsuszamlott, rájuk omlott és kettőjüket eltemette. Boulescut holtan huzzák ki, Grindean megsebesült.

A kincsásó.

— Regény. —

Írta: J-y. Á-d.

(Folytatás.)

IX.

A leánykérés.

Ugyanazon nap este Anna a malomba jött s zokogástól egyetlen szóhoz sem birt jutni, midőn őt a molnárné, megütközve kinézésén, baja után kérdezé. — Végre magához tért s elbeszélte, hogy Antal gazda rövid szavakkal tudtul adta neki, hogy a gazdag gabonakereskedőhöz férjhez kell mennie, ki gazdagságánál fogva jól fogja gondját viselni. — Atyjának tartozik vele, hogy jövőjéről gondoskodjék s mint nagybátyja, lelkiismeretesen akarja kötelességét teljesíteni. Négy hét múlva lesz a lakadalom.

— Bolond lett az öreg, vagy mi az ördög bántotta, hogy annak az embernek akar oda adni, aki atyád is lehetne?! dörögé a molnár.

— Hát te mit mondtál hozzá? kérdé Ferenc, a szobában fel-alá futkosva.

— Én azt mondtam, hogy az öreg nekem nem kell s hogy inkább épen nem megyek férjhez, semhogy ezt elvenném. De ekkor reám förmedt, koldus leánynak nevezett, a ki nem érdemlem, hogy kenyerét eszem házában!

— Azt mondta? — kiáltá Ferenc, kezeit ökölbe szorítva. Ha nem volna nagybátyád, oda mennék hozzá s elverném a hasontalan, hazug, gazt, hogy csontjait csak egy hónap múlva szedné össze!

— Halgass ostobaságaiddal! — felele a molnár. Én elmegyek majd holnap Antalhoz s megbeszélem vele a dolgot; talán mégis eszére hozom!

Anna vigasztal távozott el Ferenc kíséretében, a ki Antal gazda házáig ment vele s megesküdött, hogy a gabonakereskedőt inkább megöli s bitófán hal meg, semhogy engedné, hogy Annát feleségül elvegye.

A molnárt is késő éjjelig lehetett hallani szobájában járkálni; de midőn nappalodott, vasárnapi ruháit hozatta magának s nyugodt arckifejezést mutatott; mert bizton hitte, nem jár majd hiába.

Látni lehetett rajta, hogy a menet, a melyhez készült, nem épen kedves volt előtte, a miért is, habár már nem régen kész volt a házat elhagyni, még mindig tétozott; végre azonban kilépett az ajtón s neki kerekedett az utnak, hogy leánykérésbe menjen fia nevében Antalhoz.

Ez nagy szemeket meresztett, midőn a molnárt megpillantotta; mert ez még sohasem lépte át az ő küszöbét. Nem zavarodás nélkül fogadta őt s a molnár is ügyetlennek látszott, midőn annak üdvözlétül nyújtott kezét megfogta; ezt ugyanis úgy tette, mintha izzó vasat készülné megérinteni. — Végre felbátorodott, bizonyos szívéllyességgel a „szomszéd“ hogyléte után kérdezősködött, malmáról beszélt, mely nemsokára birtokost lesz cserélendő, végre hosszabb bevezetés után jöttének célját mondta el, Annát egész formaszorúsággal Ferenc fia számára elkérve.

— Sajnálom szomszéd, hogy tagadó választ kell adnom. Ha előbb szólott volna, nem lett volna ellenvetésem; de most a leány már el van ígérve felele oly hangon, melyből nem igen lehetett észrevenni, hogy csakugyan sajnálja.

— Már elígérve csodálkozék a molnár. De hisz Anna egyetlen szócskát sem tud róla; sőt a gyermekek már meggyeztek s én mind a kettőnek nevében sz. ok.

— Ugy van, amint mondtam: én már lekötöttem szavamat. Ki is fogja a fiatal népet kérdezni!

— De ha a leány nem akar más vőlegényt?

— Kell akarnia!

(Folyt. köv.)

MAGÁN MÉRNÖKI MUNKÁKAT ELVÁLLAL

SIPOS ÉS KELEN

OKLEVELES MÉRNÖKÖK

MŰSZAKI ÉS ÉPÍTÉSZI VÁLLALATI IRODÁJA

DEBRECZEN.

PIACZ-UTOZA 58. (BANK-PALPTA)

Telefon 297.

1745—1905 k.

Pályázati hirdetés.

Hajdúvármegye központi járásához tartozó Balmazújváros nagyközségben elhalálozás folytán megüresedett községi I-ső jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom azokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a illetve az 1900 évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 19-ik napjának d. u. 5 órájáig adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjának kitűzése iránt később fogok fogok intézkedni.

Az állás javadalmazása:

1. Kézpénz fizetés a községi pénztárból 1200 korona.

2. 24 kath. hold szántóföld és 8 legelőilletőség használata, melyek után az adót a község fizeti.

3. Természetbeni lakás.

4. Magán munkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Debrecen, 1905. július 26.

Orosz Sándor,
főszolgabíró.

1263

Markotányosnak,

a 39-ik gyalogezred ez ideig gyakorlatára, kik pályázni akarnak, a Pavillon laktanyában az élelmezési tisztnél felvilágosítást nyerhetnek és ajánlataikat azonnal megtehetik.

1264

Nagy maradék vásár!

A szezonból visszamaradt finom fekete ruhaszövetekből finom divat ruhaszövetekből

Delin és Batisztokból Zefir és Kretonokból rendkívül olcsó árak mellett

nagy maradék vásárt

rendezünk. 1245
Egyes darabok aljakra és bluzokra fél és negyedárban megkaphatók

Bosznay J. és Trsa

divatruházában.
Debrecen, Kossuth-u. 5.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

Jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket, Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékot és szabadalmazott, legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre,

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s díszárak nagykereskedése,
Debrecen, Piacz-utca 57. szám.
863

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Csak néhány hétig tartó

nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szerb vásznak, kartonok, batisztok, zefirek, delinokból s fekete és színes gyapjú szövetekből. Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék fél áron kapható. 1254

Színes napernyők beszerzési gyári árban tavalyi darabok fél árban

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 m. divatos bluz-selyem 40 kr.

1 db. jóminőségű zefir házi blnz 85 kr. és 1frt.

1 m. mintázott francia batiszt 35 kr.

Legmegbízhatóbb

Gépolaj, hengerolaj, Tovotaszir és kocsikenőcs legolcsóbban

Fazekas Kálmán

fűszer, festés és olajüzletében szerezhetők be

Hatvan-u. 5. sz.

Lukács Vilmos ur mellett. Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

1243

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

KIADÓ Kossuth-utca 18. szám alatt egy kapu alatti bolthelyiség. Értekezhetni Kardos László üzletében.

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer Kertész Sándor fűszer- és csemege kereskedésébe, Kossuth- és Batthyáni-utca sarkán, aszinházal szemben.

HÁROMSZOR lefejtett sestakerti bor 1 liter 28 kr. hordó vételnél megfelelőleg olcsóbb. Tóth Kálmán fűszerüzletében.

TARTÓS LEVANTINI és zimocca SZIVACSO-KAT nagy mennyiségben szereztünk be; pottom olcsó. Árusítjuk. Jóna és Jóna droguerijája Debrecen, Kossuth-ú. 6.

Villamoscsengők, telefonok villámhárítók berendezések minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L.** debreceni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám, (az udvarban.) Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpár és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. Telefon szám 168.

A KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM háznál egy bolt-helyiség azonnal, az udvarban 2 nagy raktár helyiség aug. 1-től kiadó. Értekezhetni Kaszanyiczky Endre üzletében.

Kereslet.

ÜGYES fiú tanulóknak felvétetik LINDENFELD JENONÉL, ugyanott egy utazói állás betöltendő Városház-ú. 2.

ÜGYNÖKÖK fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre kerestetnek Schweitzer Testvérek varrógép és kerékpár nagykereskedőkhöz Debrecen, Piac-ú. 56.

NAGY HATVAN-utca 41. sz. a. 2 nagy bolt mindegyik órában kiadó.

FIATAL fűszerkereskedőség szerény igényekkel állást keres. Szíves megkeresést Homok-utca 18. Ormós Endre.

ELARUSITÓNÓ, esetleg férfi 14 napra kisegítőül kerestetik. Cím a kiadóban.

Eladás.

EGY JÓKARBAN lévő Seifert-féle fordítható biliárd asztal hat elefántcsont golyóval és tizenöt darab dáköval helyszüke miatt eladó. Értekezhetni Horváth József vendéglősnél H.-Böszörmény.

ELADÓ 4 drb malacz 560 kgr. súlyban. Csillag-ú. 2. sz.

BARNA-utca 4. sz. ház előnyös feltételek mellett eladó.

CSÖK-UTCA 5 sz. ház eladó.

KÉT FIATAL dán dogg, hamuszintű, olcsón eladó. Kékes-ú. 7.

UJOSTÁSU FOLD (2 hold 245 öl) a városhoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár.

A CSOKONAI-utca 37. sz. házasság telek kedvező feltételek mellett eladó. Debreceni első Takarékpénztár.

FÜSZERÜZLET jó forgalmu helyen eladó. Cím a kiadóban.

KITŰNŐ női ruhák minden idényre olcsón eladó. Kékes-ú. 28. sz.

HASVANUTCAI-KERTBEN 680 öl zöllel új lakóházzal, szivattyus kúttal, nagymennyiségű kitűnő gyümölcstermésével együtt eladó a Kölesönös-segélyzőben.

ÉVI TÖRLESZTÉSRE 360 hold épületekkel, dohánytermelési engedéllyel ellátott föld eladó. Értesítést ad Kálmánczhey Mór ügyvéd. Debrecen Rákóczy-ú. 7. sz.

Tanuló felvétetik Neumann Testvéreknél Tisza-palota.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

Igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart. 1254

**Szabó Lajos Fiai cégnél
Debreczen.**

Jó forgalmu**fűszer- és csemege-üzlet**

a város legszebb helyén, dohány és italmérséi engedéllyel, más vállalat miatt

eladó.

1280

Bővebbet a kiadóban.

Uj Köfaragó-üzlet.

1253

kőfaragó munkákat

elvállalok. De különösen az építész urak pártfogását kérve, maradtam mélytisztetéssel

Titoneli Miklós, köfaragómester.

Boldogfalva-utca 18. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy minden e szakmábavágó

≡ Crisztalin, Poplin, Grenadin. ≡**Mostan érkeztek**

✿ ✿ és olcsó szabott árak mellett lesznek eladva: ✿ ✿

50,000 méter	magyar delén	ezelőtt	35	most	26 kr.
50,000	"	francia	42	"	35 kr.
20,000	"	elsőrendű francia delén	84	"	65 kr.

1220

Naponta érkeznek újdonságok.
Fehér és színes Batisztokat mélyen leszállított áron árusítom.

Tessék okvetlen megnézni.

Löwy F.

Piac-utca 24. sz. alatt a kistemplommal szemben,

a Fehérlő szálloda mellett.

Kékrefestett kirakat!

Vigyázz!

Kékrefestett kirakat!

Ujdonság: Blous Sefirekben.

Nyomatott környomóval a Debreceni Ujság nyomdájában (Tulajdonos: Thau Gyula.)

Saját gyártmányu paplanok.

Guffirozott crep-főzőr.